

УДК 332.83

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ КРИЗИ

Прибильська К. А., студентка, kseniyapribilskaja@gmail.com, ХНЕУ
ім. С. Кузнеця
науковий керівник д.е.н., проф. Гур'янова Л.С., ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Серед ключових секторів економіки будь-якої країни важливе місце займає будівельна індустрія. Цей сектор є одним із найсуттєвіших та найбільш перспективних у національній економічній системі, відображаючи загальну ефективність господарського потенціалу країни. Значущість будівельного комплексу для економіки пояснюється тим, що будівництво створює значну кількість робочих місць і сприяє використанню продукції різних галузей економіки. Крім того, в умовах кризи її розвиток та стабільність стають предметом особливої уваги та аналізу. У таких умовах необхідно мати ефективні моделі оцінки та аналізу будівельної галузі для забезпечення її стійкості та відновлення.

Вчені, такі як В. Биба[1], Л.Л. Калініченко[2], Ю.Р. Сидорова[2], А.В. Воронін [3], С.С. Гаркавенко [4], І. Молчанов та інші, активно займаються вивченням проблем розвитку будівельної галузі та її компонентів. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, будівельна індустрія постійно розвивається та переживає різні кризові стани, що вимагає постійного наукового осмислення.

У роботі [5] автори аналізують, як створення моделей кластеризації сприяє стратегічному розвитку галузі після воєнного періоду, зокрема, відновленню інфраструктури та економічному зростанню.

У праці [6] досліджується застосування кластерного аналізу для оцінки фінансового стану газової промисловості України. Автор аналізує різні показники фінансового здоров'я підприємств та використовує метод кластерного аналізу для групування їх за схожими характеристиками. Це дозволяє виявити закономірності та тенденції в фінансовому стані підприємств газової промисловості та надає підстави для подальших стратегічних рішень щодо їх управління та розвитку.

У [7] праці досліджується застосування кластерного аналізу для вибору локальних стратегій управління в організаціях. Автор розглядає метод кластерного аналізу як інструмент для групування схожих за характеристиками стратегій управління. Це дозволяє виявити типові підходи до управління та забезпечує основу для вибору оптимальних стратегій в конкретних ситуаціях в організаціях.

Мета полягає в розробці стратегій, спрямованих на підтримку розвитку будівельної галузі за допомогою кластерного аналізу, та підвищення конкурентоспроможності галузі в умовах сучасної економічної та політичної ситуації в Україні.

Збільшення частки інвестицій у будівництво з 7,9% до 8,2% між 2021 і 2022 роками[8] може свідчити про певне зростання інтересу до цього сектору економіки. Основною причиною збільшення обсягів інвестицій у будівництво на мою думку є початок повномасштабної війни. У таких умовах часто виникає потреба відновлення та реконструкції пошкоджених об'єктів і інфраструктури. Це може призвести до збільшення попиту на будівельні матеріали та послуги, що змушує інвесторів звертати більше уваги на цей сектор. Проте, важливо враховувати, що збройні конфлікти можуть також призвести до економічних труднощів та невпевненості, що може вплинути на загальний розвиток будівельної галузі в майбутньому. Таким чином, важливо провести докладний аналіз впливу збройного конфлікту та інших істотних факторів на будівельну галузь та розробити стратегії для підтримки стійкості та розвитку цього сектору в умовах невизначеності.

Оскільки основна частина інвестицій у будівництво здійснюється за рахунок власних коштів підприємств і організацій[8], то існує потреба у засобах, що допоможуть підприємствам та організаціям управляти та розвивати будівельну галузь в Україні в більш ефективний спосіб.

За допомогою кластерної моделі можна проаналізувати, як це зростання інвестицій може вплинути на певні регіони країни або на певні сегменти будівельного ринку. Крім того, аналіз за допомогою кластерних моделей може допомогти ідентифікувати проблемні сфери або регіони в будівельній галузі, де необхідно зосередити більше уваги та ресурсів для досягнення більшого розвитку.

Збільшення обсягів інвестицій у будівництво, особливо у періоди конфліктів та кризових ситуацій, є явищем, що потребує уваги та аналізу. Подальші дослідження у цій області мають на меті розробку більш точних та комплексних моделей, які враховуватимуть різноманітні аспекти економічного, політичного та соціокультурного середовища, в якому функціонує будівельна галузь.

У зв'язку з цим мною була розроблена концептуальна модель, спрямована на аналіз та стратегічне планування в умовах кризи:

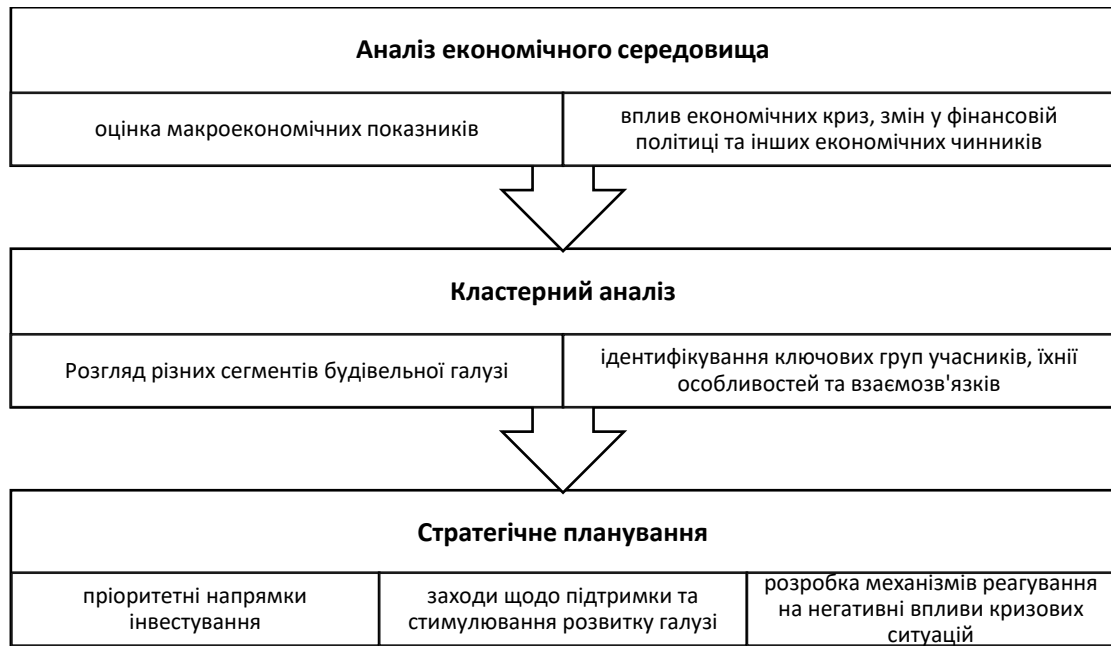

Рисунок 1 – Концептуальна модель стратегічного управління будівельною галуззю в умовах кризи

Висновок. Такий підхід дозволить ефективніше вирішувати завдання підтримки інноваційного розвитку галузі та забезпечення її конкурентоспроможності в умовах сучасного ринкового середовища. Таким чином, вивчення та застосування кластерних моделей аналізу та оцінки стає стратегічно важливим інструментом для досягнення стійкого та інноваційного розвитку будівельної галузі України.

Список використаних джерел

1. Воронін А.В. Використання кластерного аналізу для вибору локальних стратегій [Електронний ресурс]. Проблеми та перспективи управління економікою та маркетингом в організації. 2001. № 1. URL: <http://perspectives.utmn.ru/No1/text02.shtml>.
2. Гаркавенко С.С. Маркетинг: підручник для вузів / С.С. Гаркавенко. – К.: Лібра, 2002. – 712 с.
3. Шапошников К.С., Андрусів С.В., Зелінська Г.О. Кластери як модель інноваційної діяльності в будівельній галузі. URL: http://bses.in.ua/journals/2023/79_2023/8.pdf
4. Бабич М.А. Застосування кластерного аналізу для оцінки підприємств газової промисловості України за показниками фінансового стану. Управління розвитком. 2012. № 19(140). С. 157-160.
5. Воронин А.В. Использование кластерного анализа для выбора локальных стратегий [Електронний ресурс]. Проблеми и перспективы управления экономикой и маркетингом в организации. 2001. № 1. URL: <http://perspectives.utmn.ru/No1/text02.shtml>.